

Рачок А. І., студентка гр. ЕП 15-1,
Курбацька Д.С., студентка гр. ЕП 15-1,
Науковий керівник: **Латишева О.В.**, к.е.н.,
старший викладач кафедри економіки підприємства,
ДВНЗ «Донбаська державна машинобудівна академія»

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Процеси відповідального інвестування у теоретичних дослідженнях вітчизняних науковців [1-3] тісно пов'язані з інвестуванням в забезпечення сталого розвитку в області управління природокористуванням та ризиками зміни клімату.

За результатами дослідження думки керівників, здійсненого в 2016 р. в рамках Глобального договору ООН та стратегії компанії «Accenture», 89% вважають, що зобов'язання зі сталого розвитку реально впливає на їхню галузь, і 87% висловлюють думку, що цілі сталого розвитку дають можливість переглянути підходи до створення сталої цінності [1].

Напередодні 24-ї Конференції сторін Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, яка проходить в Польщі з 2 по 14 грудня 2018 року, яка покликана визначити основні шляхи вирішення кліматичних питань на найближчі роки, лідери світової бізнес-спільноти - члени Альянсу виконавчих директорів компаній-лідерів в області управління ризиками зміни клімату («Alliance of CEO Climate Leaders») — неформальної групи найбільших світових компаній, що виступає за досягнення цілей Паризької угоди, — звернулися з відкритим листом до урядів країн-учасниць цієї угоди, в якому відзначили, що проводять заходи по подальшому скороченню викидів в атмосферу (з 2015 року країни за три роки скоротили свої викиди на 9%), у тому числі шляхом зменшення споживання енергії, переходу на поновлювані види енергії і т. п. [4]

Члени Альянсу звертають увагу на ті, що нині глобальні викиди парникових газів досягли історичних максимумів. У цілях обмеження росту глобального потепління членує Альянсу проводять наступні заходи: підтримують ініціативи по скороченню викидів парникових газів; підтримують ініціативи по розкриттю інформації, пов'язаної з кліматичними питаннями, а також сприяють кращому розкриттю ризиків зміни клімату у фінансовій звітності; взаємодіють з бізнес - співтовариством з питань зниження викидів парникових газів; інвестують в проекти і компанії, сприяють переходу до низько вуглецевою економіки, а також в інновації, спрямовані на скорочення викидів парникових газів. [4]

Члени Альянсу закликають упорядкуй країн - учасниць Паризької угоди до впровадження у свою діяльність ефективних механізмів встановлення плати за викиди вуглецю, до стимулювання росту інвестицій в низько вуглецеві проекти і компанії, у тому числі шляхом вжиття державних заходів підтримки інвесторів. Лист підписали 50 представників провідних компаній світу, серед яких міжнародна компанія «Accenture», — один з лідерів світового ринку

професійних послуг і цифрових технологій, іспанська будівельна компанія «Ассіона», німецький постачальник страхових і фінансових послуг «Allianz», британська компанія «АХА Investment Managers», що управляє активами американської компанії «Bloomberg», датська компанія «Carlsberg» і інші. [4]

13 вересня 2018 року була опублікована інформація про те, що 392 світових інвестора (із загальним об'ємом активів під їх управлінням 32 трлн. \$) прийняли рішення підтримати нову ініціативу в області відповідального інвестування — «Порядок денний інвестора» (The Investor Agenda), покликану прискорити досягнення цілей Паризької угоди по утриманню росту глобальної середньої температури нижче 2⁰ С. Ініціатива закликає мобілізувати інвесторів і ділове співтовариство до вжиття заходів по запобіганню зміні клімату, зниженню об'єму викидів парникових газів, пов'язаних з результатами інвестиційної діяльності в економіці. Інвестори, що підтримали ініціативу, повинні будуть регулярно повідомляти про об'єми інвестицій в проекти і компанії в області низьковуглецевої економіки, а також про вихід з проектів, що забруднюють довкілля, наприклад, в області вугільної промисловості; проводити заходи по мінімізації негативної дії на довкілля, а також сприяти прийняттю на національних рівнях програм і дій для досягнення цілей Паризької угоди. Учасники ініціативи повинні будуть готувати звітність по інформації, пов'язаної з кліматичними ризиками (Task Force on Climate - related Financial disclosures, TCFD). Про старт ініціативи було оголошено на щорічній конференції Асоціації відповідального інвестування (Principles for Responsible Investment, PRI), що проходила в період з 12 по 14 вересня 2018 року в Сан-Франциско (США). Ініціаторами створення ініціативи стали сім організацій: Асоціація відповідального інвестування (Principles for Responsible Investment), Міжнародна коаліція за екологічно відповідальну економіку (Ceres), Міжнародна організація в області розкриття інформації про вуглецеві викиди CDP (Disclosure Insight Action), Група інвесторів в області зміни клімату (Investor Group on Climate Change), Група інституціональних інвесторів в області зміни клімату (Institutional Investor Group on Climate Change), Група інвесторів Азії в області зміни клімату (Asia Investor Group in Climate Change), Програма ООН по довкіллю (UNEP Finance Initiative). Міжнародна асоціація відповідального інвестування (Principles for Responsible Investment, PRI) створена в 2006 році після того, як декілька великих інституціональних інвесторів з 12 країн прийняли запрошення Генерального секретаря ООН і розробили шість базових Принципів відповідального інвестування, які є добровільною ініціативою, відповідно до якої компанії розглядають екологічні і соціальні питання, а також питання корпоративного управління (ESG) у рамках процесу ухвалення інвестиційних рішень з метою зближення повістки компанії з очікуваннями суспільства. Нині PRI понад 2000 організацій з числа інвестиційних фондів, компаній, що управляють, і консультантів. [5]

Таким чином, екологічно спрямовані інвестиції виступають практичною формою реалізації відповідальності бізнесу.

Відповідальне інвестування також може розглядатись як прогресивна стратегія управління ризиками в інвестиційній діяльності. Адже врахування

інтересів зацікавлених осіб може трактуватись як запобігання можливим конфліктам. А деяке підвищення витрат, пов'язане з цим, допомагає в майбутньому уникати значних виплат компенсацій у разі завдання шкоди цим особам. [6]

Отже, здійснення відповідального інвестування є невід'ємним елементом стратегії сталого розвитку бізнесу у провідних компаніях світу. Недарма політика відповідального інвестування приваблює усе більше країн світу і розглядається як невід'ємний елемент реалізації стратегії сталого розвитку, на яку орієнтовані бізнес і інвестори провідних країн світу, зокрема країн-членів Альянсу виконавчих директорів компаній-лідерів в області управління ризиками зміни клімату («Alliance of CEO Climate Leaders»), оскільки бізнес переконується у вигідності екологічно спрямованих проєктів завдяки покращення рівня конкурентоспроможності відповідальних компаній у довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Матеріали дослідження ООН та Accenture [Електронний ресурс]. – URL: <https://www.accenture.com/us-en/insight-un-global-compact-ceo-study> (назва з екрану мовою оригіналу)
2. Концепція Національної стратегії соціальної відповідальності бізнесу в Україні [Електронний ресурс]. – URL: <http://www.svb.org.ua/publications/kontseptsiya-natsionalnoistrategii-sotsialnoi-vidpovidalnosti-biznesu> (назва з екрану)
3. Шкура І.С.. Роль соціально відповідального інвестування у забезпеченні сталого розвитку України. *Економічний нобелівський вісник*. 2016. Вип. №1(9). С.252-262 [Електронний ресурс]. URL: <http://econforum.duan.edu.ua/images/stories/Files/2016/29.pdf>(назва з екрану)
4. Крупнейшие компании мира обратились с открытым письмом к правительствам стран-участниц Парижского соглашения. *Информационное агентство «ИНВЕСТИНФРА»*. [Електронний ресурс]. URL: <https://investinfra.ru/novosti/krupneyshie-kompanii-mira-obratilis-s-otkryтым-pismom-k-pravitelstvam-stran-uchastnic-parizhskogo-soglasheniya.html> (назва з екрану мовою оригіналу)
5. Около 400 крупнейших институциональных инвесторов поддержали инициативу в области ответственного инвестирования. *Информационное агентство «ИНВЕСТИНФРА»*. [Електронний ресурс]. URL: <https://investinfra.ru> (назва з екрану мовою оригіналу)
6. Дяковський Д.А. Соціально-відповідальні інвестиції як перспективний напрям інвестиційної діяльності: сутність і тенденції. С.62-68 [Електронний ресурс]. URL: journals.ukma.edu.ua/download/111/103(назва з екрану)